

جلسه دوم آموزش خانواده دبیرستان دکتر سید کمال موسوی**موضوع: سواد رسانه و چالش‌های نوجوانان**

موضوع امروزمان پیرو دعوتنامه‌ای که اعلام شده بود فضای مجازی است و اهمیت فضای مجازی که می‌تواند به ما کمک کند که بتوانیم با این اتفاقاتی که افتاده و ما ناخواسته گرفتارش شدیم مواجهه مطلوبی داشته باشیم.

لطفاً به این عناوین توجه فرمایید استحال، اباحه‌گری، قدرت زدایی، بدبینی، خیانت، فرهنگ، تهاجم فرهنگی، شیخون فرهنگی اضمحلال فرهنگی و ناتوی فرهنگی برای اینکه اهمیت موضوع را بیان کنیم به جلسه‌ای از مقام معظم رهبری اشاره می‌کند که فرمودند:

اگر من امروز رهبر انقلاب نبودم حتماً رئیس فضای مجازی کشور می‌شدم. چرا چون فضای مازی بحران‌هایی را به وجود آورده هم فرصت هست هم تهدید هست به هر دو باید قاعداً پردازیم. بحران‌هایی که فضای مجازی ایجاد کرده، بحران امنیت ایجاد اضطراب کرد، بحران هویت پوچی و بی‌هدفی برای انسان‌ها آورده است بحران شرافت متاسفانه هرزگی و ترویج هرزگی انجام شده است و بحران معنویت که سرگشتگی و کم‌گشتگی بشر را به وجود آورده است. ما یک دوره‌ی جنگ سخت داشتیم جنگ سخت، اجبار هست هدف‌اش هم گرفتن سرزمین است. به لطف جدا با سربلندی یک میلی‌متر از سرزمین وطن عزیزمان را دشمن‌مان نتوانستند اشغال کنند. اکنون ما جنگ سخت‌تری مواجه شدیم جنگ نرم جنگ نرم، کار خیلی سخت‌تر هست، جنگ سخت مجروح می‌شدند، دردناک بود اینجا جاذبه و لذت داره و اینجا موضوع و هدف تصرف قلب انسان‌ها است یعنی می‌خواهند باورها را در اختیار خودشان بگیرند اهداف جنگ نرم.

ابتدا تغییر باورها، تغییر رفتار قاعداً رفتار ما از باور ما نشأت می‌گیرد و تغییر ارزش‌ها. چیزی که زمانی ارزش بود، ضد ارزش شده است. اکنون به جایی رسانده‌اند که گاهی شک و تردید و دودلی در دفاع مقدس در ارزش‌ها در شهدا در جانبازان و ... در اهداف انقلاب اسلامی، در شخصی امام در رهبری از این‌ها بالاتر در اسلام عزیز در پیامبر گرامی صلوات الله علیه. آسیب‌های مختلفی را از فضای مجازی بر ارزش‌ها وارد شده است. فضای مجازی شبکه‌های اجتماعی، ماهواره اتلاف عمر، اختلال در مدیریت زمان خیلی وقت‌ها، زمان را در این فضا هدر می‌دهیم.

وابستگی بیش از به این شبکه‌ها در حد اعتیاد. اکنون هم اعضای خانواده به نوعی دچار اعتیاد هستند یکی با لب‌تاپ، یکی با گوشی، یک بازی، ... شکل کار و جبهه تغییر کرده عملکرد دشمن تغییر رشد است. درحالی که بعضی آنقدر وابسته شده‌اند که اصلاً نمی‌توانند بدون موبایل زندگی کنند واقعاً اگر ۵ روز موبایل را از دست‌شان بگیرند افسرده می‌شود. غمگین و گوشه‌گیر می‌شود. نتیجه دور شدن از واقعیت‌ها و حقایق به دنبال خیال پردازی رفتن ابتلا به افسردگی گرفتاری، تنهایی. نفوذ زیاد در حریم خصوصی اگر کسانی در فیسبوک و از همه بدتر اینستاگرام. در

اینستاگرام اصلاً حریم وجود ندارد به راحتی اتاق گفت و گو وجود دارد به راحتی اشتراک گذاری وجود دارد. در شبکه مفقوده شده اصلاً زمان را گم می کنند. شخصی ساعت ۲ بعد از نصفه شب می گوید خیلی دیر شده برم بخوابم ولی در رختخواب هم گوشی را رها نمی کنند صبح کوفته و کرخت بی انگیزه مسلماً چنین شخصی نمی تواند در طول روز نیروی مفیدی باشد. آیا می تواند دانش آموز فعال باشد. واقعاً نمی تواند.

اشاعه فحشا به شکل های مختلف، افزایش جرم، افزایش خشونت، سوء استفاده های مختلف تضعیف اعتقاد است، اشاعه بی جنبه و باری اعتقادات را تغییر دادن به اعتیاد

اعتیاد قبلاً به مواد مخدر بود ولی حالا اعتیاد به فضای مجازی آیا می توان از اعتیاد این فضا رها شد واقعاً کار بسیار سختی است. طاقت فرسا هست. در این فضایی که بچه ها می روند حرمت شکنی ها، تله ها، ما نمی دانیم چه چیزهایی تله هست. اکنون که به دلیل شرایط کرونا که باید گوشی در اختیار دانش آموز قرار بگیرد آیا باید همه برنامه ها را نصب کنند؟ خیلی از این برنامه ها واقعاً تیرهای زهر آگین دارد که می تواند بچه ها را آسیب بزند. حرمت شکنی، اختلالات روانی بین خانواده ها در یک خانواده اعضا کنار هم حضور دارند اما آقا در فیسبوک است خانم در اینستاگرام با اینکه زیر یک سقف هستند پیش هم هستند ولی باهم نیستند!! یعنی طلاق عاطفی و روانی فریب هایی که در فضای مجازی وجود دارد یعنی ظاهر زیبایی که پشت این ظاهر زیبا روباه پنهان شده شده است یک پیرزن می تواند خودش به جای یک دختر نوجوان جا بزند و قول و قرار می گذارند.

اگر مراقبت نکنیم با این هجمه ای که اکنون وارد شده است با این حرمت شکنی، با این هویت زدایی با این عادی جلوه دادن گناه بی تفاوت کردن انسان ها ایجاد تنوع طلبی، چشم و هم چشمی فلانی ماهواره داره چرا ما نباید داشته باشیم!! ماهواره چه کار می کند؟ مانند تبری است که درخت خانواده را سرنگون می کند!! آثار ماهواره، طلاق، جدایی تنوع طلبی در این وسط قربانی بچه های مظلوم هستند.

وظیفه ی ما چیست؟

امروز اولویت اصلی فرهنگ هست، و مقابله با جنگ نرم هست جنگی است که صدای تیرهایش را نمی شنویم و متوجه نمی شویم چه بلایی بر سر ما می آورد. ابزار این جنگ چیست؟ ابزار فرهنگی است تزلزل در نظام خانواده ایجاد کرده تخریب در هویت جوانان ایجاد کرده و درحقیقت یک بی هویتی (نهیلیسم) را ترویج می کند. و در ادامه اگر دقت کنیم درحقیقت دنبال جاسوسی هست تا بتواند از ما اطلاعات جمع آوری کنند. وقتی که اینترنت را در جمهوری اسلامی و شبکه های اجتماعی آزاد است. بنده سه سال در امارات زندگی کردم اگر کسی بخواهد آنجا از شبکه های اجتماعی استفاده کند باید از طریق مخابرات هزینه می کرد ولی در ایران اینطور نیست!! چرا این اتفاق در ایران افتاده است؟

می گویند حقیقت دروغ باهم درجایی که آب بود رسیدند دروغ به حقیقت گفت: خوبه که لباسمان را درآوریم و شنا کنیم! حقیقت ساده لباس اش را درآورد و رفت توی آب دروغ، لباس های حقیقت را پوشید و فرار کرد!! از آن روز به

بعد دروغ در لباس شبکه‌های اجتماعی منحرف، در لباس فارسی وان، ... اگر بدانید چه تعداد شبکه‌های ماهواره‌ها و شبکه‌های غیر ماهواره‌ای در ایران به رایگان شارژ می‌شوند و قطعاً این هدفمند هستند. فرهنگ، مثل اعصاب هست اگر اعصاب دستان قطع شود. دستم را با شیشه ببرم متوجه نمی‌شوم!!

فرهنگ اعصاب جامعه است، فرهنگ مثل هوایی هست که تنفس می‌کنیم. یکی از جملات مقام معظم رهبری هست که فرمودند: فرهنگ مثل هوایی است که تنفس می‌کنیم، اگر غذا نداشته باشیم و ۴ روز زنده‌ایم، آب نداشته باشیم ۳ روز زنده‌ایم ولی اگر یک دقیقه هوا نباشد مرگ را به همراه خواهد داشت و اگر فرهنگ مثل هوا نباشد مرگ تدریجی پیدا می‌کنیم. مثل یک قورباغه‌ای آن را در یک کاسه آب جوش بیندازیم سریع به بیرون می‌پرد. ولی اگر همین قورباغه را در یک ظرف آب خنک و روی شعله قرار دهید آرام آرام گرم شود این قورباغه می‌میرد و متوجه نمی‌شود. استحالہ یعنی این. ما را در فرهنگ خودشان آرام آرام حل می‌کنند در جنگ نرم که جذابیت دارد در جنگ نرم باید بصیرت داشته باشیم امام صادق^(ع) فرمودند: که مهمترین دوست انسان بصیرت عقل، آینده نگری و شعور و احتیاط آور است.

اگر من این را رعایت کنم و بدانم که چطور برخورد کنیم! چون ما دائم در حل تهدید هستیم. تهدید از بیرون هست و فرصت از درون هست. تهدید همین فضای مجازی است فرصت باورهای ماست تنها یاور ما باورهای ماست تنها مبارزه با ماهواره‌ها باید خورشید واره‌ها را بشناسیم!! باید شهید نیری را بشناسیم. سه تا کتاب معرفی کردند. کتاب عرفانه زندگینامه شهید ۱۹ ساله احمد علی نیری که آیت ... حق شناس می‌فرماید که شما نمی‌دانید این شهید بزرگوار چه شخصیتی داشتند آیت ... حق شناس می‌فرمایند من وارد مسجد شدم کلید مسجد را من و خادم مسجد واحد اشد. وقتی وارد شدم دیدم احمد بین زمین و آسمان سجده کرده است من صبر کردم، احمد به حالت طبیعی برگشت پرسیدم احمد جان چه اتفاقی افتاده است احمد گفت من خواهش می‌کنم تا زنده هستم جایی مطرح نشود!! ادامه‌اش را در این کتاب مطالعه فرمایید.

کتاب «سه دقیقه در قیامت» داستان کما است که عالم برزخی دارد و بیان می‌کنند که چرا اتفاقی در نام اعمال من بود. و ... کتابی که اخیراً منتشر شد. بنام کتاب «شنود» کتاب یکی از بچه‌های اطلاعات است که وقتی می‌فهمد داعش وارد تهران شده‌اند خیلی بهم می‌ریزد در یکی از بیمارستان‌های تهران بشری می‌شود ولی ایشان می‌گویند ۱۲ شبی که من در بیمارستان بودم ۱۰ شب در عالم برزخ بودم و واقعاً روح از بدنم جدا شد و حقایق هستی را به من نشان داد، باید به دنبال این باشیم دنبال حقیقت باشیم آن چیزی که چشم دل می‌بیند حقیقت هست بهترین راه این است که در خانواده صلح ایجاد کنیم، آرامش ایجاد کنیم.

با نشاط بچه‌ها آینه اولیا هستند وقتی فضای خانواده بهاری هست بچه‌ها رشد می‌کنند ولی اگر فضای خانواده مسموم بود پدرها و مادرها من سؤال از اولیاء مدرسه مذهبی پیام غدیر این است که چقدر ما در فضای مجازی تولید داشتیم؟ ما داندود می‌کنیم! چقدر آپلود داشتیم؟

جنگ سخت مثل می ماند که شخصی در خیابان گوشی شما را می قاپد و برای شما دردناک هست!! ولی یک وقتی شخصی با شما حرف می زند و با لحنی لین و نرم و آنچنان را مجاب می کند که شما به او پول می دهید و به او کمک هم می کنید و از کارش لذت هم می برید درحالی که اون آدم از شما کلاهبرداری کرده و شما را گول زده است.

مقام معظم رهبری می فرماید: رایانه ها، فضای مجازی و سایبری که الان در اختیار شماست اگر بتوانید این ها را یاد بگیرید می توانید یک کلمه حرف درست خودتان را به هزاران مستمعی که شما آن ها را نمی شناسید برسانید این فرصت فوق العاده ای است مبادا این فرصت ضایع شود. اگر ضایع شد خدای متعال از من و شما روز قیامت سؤال خواهد کرد. آقا فرمودند: شهر اهمیت فضای مجازی به اندازه اهمیت انقلاب اسلامی است یعنی اینقدر مهم است.

سعدی می گوید: **دشمن، چون دشمنی نتواند، از راه دوستی درآید و کاری کند که صد دشمن نتواند**

بعضی از اولیاء سلطه گر و سخت گیر هستند مرزهای بسته دارند، دانش آموز دختری فرار کرده بود پدرش در اتاق بسته قرار داد و بعد دوباره فرار کرد و با دوست پسرش رفته بود. گفته اگر با این پسر ازدواج کند بهتره یا اینکه خود کشی کند؟! گفت خود کشی کند و به جایی رسیده بود که این اتفاق افتاده بود. و پدر دست از پا درازتر پشیمان.

هفته ی قبل خانم مراجعی آمده بود، ایشان به دلیل اینکه همسرشان اولویت هایش را فراموش کرده بود بعد از ازدواج اولویت اول همسر و فرزندان و بعد پدر و مادر هستند. پدر و مادر همسرمن اولویت اول او هستند دائم به آن ها توجه می کند من هم به علت کمبود عاطفی دچار خطا شدم. و می خواست از ساختمان ۴ طبقه خودش پرت کند آمده بود که چطور می شود این خطا را اصلاح کرد؟!

اولیاء سلطه پذیر بدون مرز، مرزها باز هست بهترین شکل اولیا معتدل، آزاد هستند ولی آزادی مشروط وجود دارد. اینطور نیست که بچه ها هر کاری دوست داشتن انجام بدهند!! اگر من روشم را درست انتخاب کنم این تهدیدها را تبدیل به فرصت نماییم. رویکردهای ما در رابطه با فضای مجازی می تواند این رویکردها باشد. رویکردها مواجهه با چالش های:

۱- **خوشبینانه**، تأکید می کند بر فرصت ها، مزایا - رویکرد به آینده، خوش خیالی - موضع نسبت به رسانه، منفعل

- سیاست، استفاده محدودیت ها - کاربری آزاد - برخورد رها کردن

۲- **بدبینانه**، تأکید بر تهدید همیشه آسیب، تأکید به آینده، ترس و نگرانی موضع نسبت به رسانه منفعل سیاست هراسان سازی کاربری ممنوع برخورد قرنطینه کردن

۳- **واقع بینانه**، تأکید هم فرصت هم تهدید رویکرد به آینده با برنامه ریزی، موضع نسبت به رسانه فعال مدیریت شد. سیاست توانمندسازی سواد رسانه ای، کاربری محدود مشروط برخورد واکنش پذیر. در پایان ۳ نمونه از اولیاء خوشفکر در مورد نمازخوان شدن فرزندان را قرائت کردند.